

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többzsöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Zombor, 1893. aug. 3-án.

A külső csiny, a közrend, a tisztaság tekintetében — kétségtelen — sokat haladt az utóbbi években városunk. Tapasztalhattuk, hogy az arra hivatott közegek a legnagyobb buzgósággal munkálkodtak a közönség nem csekély megalégedésére. Valahányszor idegent hallunk nyilatkozni a város külső benyomásai felől, mindenkor hallunk — annyira-mennyire — dicséretet is tőle.

Ennek a munkálkodásnak az esztetikai hatása mellett meg van mindenesetre a praktikus haszna is: a közegészségügyi követelmények ápolása. A köztisztaság egyik alkatrésze a közegészség tényezőinek.

Ismételjük, hogy azok, a kik a város ügyeit vezetik, e tekintetben sokat tesznek. De a közönség, habár örömmel látja mindenütt a külső csinyt, a maga részéről még mindig némi hátramaradottságot tanusít. Eltekintve attól, hogy — mint általában mindenütt — úgy nálunk is a hatóság részéről folytonos szemmel tartás, buzdítás és kényszerítés szükséges a legaprólékosabb ténykedések tekintetében is, — ott, a hol magának a közönségnek kellene tennie, ott rendesen a megrögzött konzervativizmust, a „maradjunk a réginel” elvet látjuk nyilatkozni.

Ne menjünk messzire. Itt van egy miniszteri leirat, mely a köztisztasági és közrendészeti szabályrendelet megváltoztatására vonatkozik. Miért változtatott meg ez a szabályrendelettervezet? Mert a város közönsége, a törvényhatósági bizottság azt mondta, hogy „maradjunk a réginel.” A közegészségügyi követelményekkel kellett a törvényhatósági bizottságnak számolnia akkor, a mikor ez a szabályrendelet készült.

Arról volt szó, hogy szabad-e a belváros területén, a mely pedig a legnépesebb lakosságu, sertéseket hizlálni és juhokat tartani. A közegészségügyi bizottság egyéb szakbizottságok közreműködése mellett igen szépen megalkotta a szabályrendelet tervezetét, a mely szerint a belváros területén sem sertéseket hizlálni, sem juhokat tartani, de sőt még ludat hizlálni sem lenne szabad, utóbbiakat bizonyos meghatározott számon felül.

Ez a tervezet azután a törvényhatósági bizottság elé kerül, ahol hosszú dikciózás eredményeképp kimondja a város közönsége, hogy tessék szabadon hizlálni a sertéseket, tartani juhokat stb. a belváros házaiban is. Aztán fölmege-

a szabályrendelet a belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett és — visszajön jóváhagyás nélkül.

Kimondta a miniszter, hogy csak tessék a szabályrendeletet úgy megalkotni, ahogy azt a közegészségügyi bizottság javasolta és ahogy a közegészség követelményei megkívánják. Másként tehát a jóváhagyás megtagadtatik.

Hát nem maradás ez a város közönsége részéről? Hát nem kicsinylése ez a valódi közérdeknek, a közegészség fontos kívánalmainak s nem mellőzése-e e mellett az itt talán kevésbé jelentőséges köztisztasági igényeknek?

Ugyancsak a mult közgyűlésen szóba került egy másik, egy régebbi hasonló kérdés. Arról volt szó annak idején, hogy az állatvásár a város belterületéről kihelyeztessék. Igen ám, de mit csinálnak akkor azok a korcsmárosok, akiknek a korcsmái a mai vásár környékén vannak? Nem csekélyebb, mint ez a nagy horderejű kérdés lebegett a törvényhatósági bizottság szeme előtt! És fölment a „maradjunk a réginel” elvet valló határozat a miniszteriumhoz és visszajött jóváhagyás nélkül.

Aztán mégis kimondta a törvényhatósági bizottság, hogy hát legyen, helyezzük ki a város végére. Kimondta, mert kénytelen volt kimondani. És az újabb miniszteri határozat még azt sem engedte meg, hogy a sertésvásár közvetlenül a volt közöshadseregbeli laktanya háta mögé helyeztessék, hanem azon is túl, a sorompón kívül rendezendő be. Egyedül a lóvásár marad a sztapári úti sorompón belül, de ez is közvetlenül a sorompó mellett. A sertésvásár, szarvasmarha- és juhvásár már a sorompón kívül lesz.

Itt is fontos közegészségügyi és köztisztasági kérdések forogtak szóban és a város közönsége itt is milyen szívesen maradt volna a statusquo mellett, ha lehetett volna, ha nem kénytelen engedni a miniszteri határozatnak!

Persze, ha valami jó volt öregapáinknak és apáinknak, miért ne lenne jó minékünk is! Ha öregapáink csak kézzel, legfőleg lóval csépeltek és kocsin utaztak, miért csépeljünk mi gözzel és miért utazzunk mi gyorsvonaton? Körülbelül ilyen logika tapasztalható a közönség bizonyos rétegeiben és az ilyen logika hatása meg is látszik mindenütt, a hol a közönségnek nagyobb horderejű intézkedése válik szükségessé.

Igen szellemes megjegyzése volt egy bizottsági tagnak a köztisztasági szabályrendelet tárgyalása alkalmával az ilyen okoskodások hallatára, hogy „ne mondanók ki talán azt is egyszersmind, hogy alakuljunk át nagyközéggé?”

Szóval életrevalóbb eszméket, a köztisztaság és közrendészet terén — habár némi megterhelhetés árán is — szintén a haladásnak jelét, és a szépezzeti igények iránt több fogékonyságot szeretnénk látni a közönség körében is s akkor a hatóság ily irányú ténykedései mindenkor könnyűszerrel, gyorsabban lennének kivihetők, mert hiszen az eredmény, a végecél így is mindenképpen a nagyközönségnek fekszik érdekében, minden az ő javára és előnyére történik.

Országos tűzfelügyelő. Az utóbbi időben előfordult tűzkatasztrófák következtében a belügyminiszter országos tűzfelügyelői állások szervezését tervezte. Egyelőre, mint halljuk, négy ilyen állás lesz, amelyre Lukács Gyula bars megyei tűzfelügyelő, dr. Óváry Ferenc, Szalay Ödön és dr. Kék Lajos orsz. képviselők vannak kiszemelve, akik egyuttal kiváló szakférjak a tűzoltás terén. Az országos tűzfelügyelői hivatása lesz megvizsgálni, hogy vajon a vármegyék pontosan végrehajtják-e a tűzrendészeti kormányrendelet 36-ik szakaszában előirt intézkedéseket.

Ruházati változások a hadseregben. A király elrendelte, hogy a gyógykovácsok, puskaművesek, századszifjártók, tiszt szolgák és lovások eddigi külön egyenruhájuk elhasználása után oly egyenruhát kapjanak, amelyet az illető csapatot altisztei, illetőleg közlegényei viselnek, a tiszt szolgák és lovások azonban díszfűveget nem kapnak, továbbá, hogy a műszaki csapatok puskaművesei a gyalogsági kard helyett az utász-kardot viseljék.

Ujdonságok.

Személyi hír. Bábolnay Lajos, honvédezdredtnk parancsnoka, tegnap a reggeli vonattal városunkba érkezett a zombori zászlóalj megszemlélésére s a tegnapi nap folyamán az altiszti iskolát vette beható vizsgálat alá.

Polgári biztos. Czeder János zombori ügyvéd, volt városi rendőrfőkapitányt, még 1886-ban ki-nevezték a mozgósítás esetén teljesítendő szolgálatra polgári biztosná. Az idén Közeg környékén rendezendő nagy hadgyakorlatokra, amelyen a német császár is megjelenik, mint a király ő felségének a vendége, most behívták Czeder Jánost is. A polgári bizottság intézményének mozgósítás esetén kiválóan fontos, magasabb rendőri teendői vannak s az e teendőkben való gyakorlat a célja az idej behívásnak is. A rendőri biztosok különben így béke idején is szép fizetésben részesülnek, mert a körülbelül 20—21 napi gyakorlat idején 50 ft napi díj és 20 ft napi bérkocsidíj jár ki részükre.

A „BÁCSKA” tárcája.

Idő.

Rezzelő napfény játszik a lombon,
Ólombé tartlak édes galambom.
Tikkad a hőtől fű, fa, virág,
Te réám nézzesz, én te redád.

Mosolyog minden mi körülöttünk,
Mi is mosolygunk, mi is örvendünk,
Forró sugárral a nap ide tűz,
Szemedbe nézek, éget e tűz.

Fellegek járnak; elkomorulva
Fekszik a táj, az ég beborulva,
Zúg a vihar a fák tetején —
Jőjj kebelemre, védelek én.

Dörren és csattan, villog a villám,
Lányka ne reszkess, nézz te most én rám.
Mit a világ és bösz viharok?
Villog a szempár, csattan a csók.

Maróthi János.

HARC EGY ÓRIÁS PÓKKAL.

— Ez is jávai történet. —

— A Nemzetben egy idő óta jávai történetek jelennek meg. — Szólt az én szöke angolom a világiáró Mummy és egy nagy füstárkaút eresztett a szájából az ég felé. Szép történetek. Olvasta?

— Nem.

Kár. Az első egy óriáskigyóval történt küzdelmet beszéli el. A kigyó félnapig kigyóztatja körül a kaland hősét s először úgy látszik, el akarja nyelni, később azonban kitűnik, hogy a kigyó akarja magát elnyeletni. Végre a szorongatott ember előveszi a penecilusát és azzal a kigyót szépen körülmetéli. A második történetben öt ember és öt tigris jelenik meg. Természetesen, nem az öt ember eszi meg az öt tigrist. A harmadik történet két halászlóról beszél. Az egyik meztláb uszkál a tengerben. A másik csolnokon megy be érte, hogy a cápa elől megmentse. Mikor kihuzza a tengerből, akkor veszi észre, hogy társának a féltést a cápa már megettte.

— Irtózatos történetek!
— Ja kérem, Jávában minden megeshetik. Ezekről a történetekről jutott eszembe egy kalandom. Irja meg, ha tetszik.

— Hallgatom uram!
— Ezelőtt tíz évvel jártam Jávában. Egy feketére lakozott fogu szűz vouzott oda. Azt mondta, hogy szívesen hozzám jön feleségül, ha ott maradok közöttük és a jávai szokások szerint veszem el. Az ottmaradás még nem ütözött nehezégekbe, de egy rendkívül bolond szokás nagy fejtörést okozott.

A jávai benszülött legények ugyanis addig nem kapnak feleséget, míg legalább egy ellenségfejet nem függeszthetnek föl a viskójukban. Ez a vitéségük jele. Minél több ilyen felfűstölt emberfeje van a legénynek, annál jobb partie.

Soha életemben nem vágtam le a fejét senkinek. Kétségbe voltam esve. Végre egy benszülött, akitől jó pénzért jó tanácsot vásároltam, utbaigazitott. Azt mondta, hogy nemrégiben egy angol társaság tűnt el az őserdőben. Vagy a tigrisek ették meg őket, vagy a rinoceruskok által pusztultak el, de az is lehet, hogy belekeveredtek a sűrűségbe és ottvesztek. Ezeknek a fejét könnyen levághatom. Csak néhány hőmeséit kell kigondolni a fejekhez és készen van a vőlegényi képzettség. Ő is így tett.

Vállamra vettem hát a puskámat és megindultam

egyedül. Napokig bolyongtam az őserdőben, míg végre fölfedeztem az angolok nyomait.

Hárman voltak. Az egyik kétségenkívül sánta, mert a ballába sarka sehohsem hagyott nyomot.

Lázás izgatottsággal haladtam a nyomok után. Ha élve akadok rájuk, megmentem őket; ha holtan: levágom fejüket.

Egy kialudt kráterhoz értem. Terjedelmes mély tölcser volt az, telenöve folyónövényekkel, kaktuszokkal és egyéb zöldségekkel. Lenn sötét. Mélysége mérhetetlen. A nyomokat keresve csuszam-másztam a buja növényzet között. Néhány méternyi mélyen egy karvastag fehéres selyemkötetet találtam. Mintha üvegéből fonták volna, úgy csillogott. Ki volt feszítve. Amint rátettem a keszemet, megrezdült, mint egy nagy hur. Kezem hozzátapadt. Nem bírtam eltépni.

Mig így vergődtem, azt vettem észre, hogy több hasonló vastagságu kötél is van ott, amelyek közé úgy bele fogok keveredni, hogy bicskával kell magamat elszabadítanom.

Hirtelen tompa zörejt hallatszott. Sötét árny repült elém s egy óriás nagy, förtelmes pók jelent meg előttem.

A teste akkora lehetett, mint egy elefánt. A lábai pedig több méter hosszú kielezett kaszák, hatalmas körmökkel. Nyole sárgán villogó szem meredt réám prédahelesen s irtózatos alkotásu száján selymfényű tajték lengedezett.

No Róbert, te sem bitted volna, hogy pók lesz a koporsód, — gondoltam és keresztet vettem magamra.

A pók villámsebessen ugrott rám: lábai közé kapott és oly sebesen pörgetett, hogy orsónak kellett képzelnem magamat.

Be voltam göngyölgetve a fényes üvegszínű puha kötelek közé, ép úgy, mint ahogy a legyeket szokták a pókok elkészíteni.

Közönséges embernek ekkor már megfagyott volna a vére. A rémület és iszony valami nyavalyatörésrefele alakban tört volna ki rajta.

Azonban én angol vagyok és amerikai.

A pók fogai közé emelt és mind a nyole szemét folytonosan rám merezte, a hálója közepébe futott velem.

Uj ügyvédi iroda. Zsabory József dr. Apatinban (a Fleischman Pál-féle házban) megnyitotta ügyvédi irodáját.

Tekeverseny. A zombori kaszinóegylet aug. hó 20-án vagyis szent István napján, mint tavaly, úgy az idén is ünnepeket rendez, a melynek egyik érdekesebb pontja ismét a tekeverseny lesz. Lesz egy 20 frankos és egy 10 frankos aranyból, továbbá több 4, 2 és 1 koronás, valamint egy 25 üveg sörből álló díj is, sőt néhány apró jutány is fog kiosztatni. A versenyek a következők lesznek: I. 7-re, II. jobb-, III. bal dámára, IV. a 3 középső babára (Wurst) és V. vigaszverseny (9-re.)

Szavazati estély Bezdánban. A Bezdánban vakációzó ifjúság, mint évek óta, úgy az idén is szép jelét adja életrevalóságának. Tanúsítja azon meggyőződését, hogy a 5-én tartandó táncestélyükre kibocsátottak. Az estélyt a Frassak-féle kávéház termében tartják meg. A műsor több szavazatból és monológ-előadásból s pár harmonium és hegedűduettből a következőképp van összeállítva: 1. Don Juan. Duett. Előadják: harmoniumon Farkas Ferenc ur és hegedűn Alföldy Vidor IV. év. kép. növ. 2. A vén cigány. Vörösmartytól. Szavazja: Topál Imre VIII. oszt. gymn. tan. 3. Pipás kántor. Tompától. Szavazja: Goldschmidt Rezső IV. oszt. gymn. tan. 4. Desperát ur. Monolog. Gabányitól. Előadják: Perr Ottó VIII. oszt. gymn. tan. 5. La Straniere. Duett. Előadják: harmoniumon Farkas Ferenc ur és hegedűn Alföldy Vidor IV. év. kép. növ. 6. Fogoly lengyel. Csengel-től. Szavazja: Szezyfried József ur. 7. Szeged szegell. Petőfi-től. Szavazja: Veszelyosky Ferenc IV. oszt. gymn. tan. 8. Salamon. Vörösmartytól. Szavazja: Bosnyák István V. oszt. gymn. tan. 9. Norma Et L. Elisere. Duett. Előadják: harmoniumon Farkas Ferenc ur és hegedűn Alföldy Vidor IV. év. kép. növ. 10. Uri hölgybőz. Vörösmartytól. Szavazja: Czirfusz Károly V. oszt. gymn. tan. 11. Jó tanító. Petőfi-től. Szavazja: Lovas Mihály II. oszt. gymn. tan. 12. Szeretem a nőket. Georges Lorin-tól. Előadják: Alföldy Vidor IV. év. kép. növ. A 8 órakor kezdődő estélyre a belépti díj személyenként 60 kr. A jótékony célt tekintve a rendezőség köszönettel fogad felhívásokat, s hírlapilag is nyugtatja. (Szédő: Még az 1 filléres vagy régi számitás szerint fél kros felhívások is nyugtatnának.)

Ugocsa non coronat. Szabadka szab. kir. város törvényhatósági bizottsága annak idején szüntelen nyilatkozott az egyházi politikában tervezett reformok kérdésében és pedig oly értelemben, hogy neki nem kell a polgári házasság. A szabadkai bunyevácok a réginiel akarunk maradni, ők nem akarják belátni a kérdésben rejlő nagy társadalmi és nemzetiségi politikai átalakító erőt. Szabadkát akarják most fölszámolni a főrendiházban is élesztett konzervatív és klerikális irány vezetői arra, hogy a megye területére kiterjedő ténnetést rendezzenek a reformok ellen. A nagy bunyevác várost találják egyedül alkalmas talajnak erre az országban, mert — kétségtelen — hogy Szabadka úgy áll ma az egyházi politikával, mint hajdan Ugocsa a koronázás kérdésével. Es aminthogy Ugocsa ezen magatartásának emléket a közmondásban föntartotta az utókor komikuma, úgy majdan épp így fogunk visszaemlékezni Szabadkára is, amelynek nem kell a polgári házasság. Azt újságolják ugyanis, hogy a bácsmezei eszerességeknél Matuschek Mátyás szabadkai prépost-plébános elnöksége alatt tartott értekezlet elhatározta, hogy a liberális egyházpolitika elleni ténnetés céljából Szabadkán szeptember 10-én a nagy plébánia előtti térségen (az utcán) a bácsmezei hívek „meghívásával” katolikus népgyűlést tart, melynek elnökéül Eszterházy Miklós Móríc grófot kéri fel. (Dehogy „kérlek” fel, mikor ugyanis a főrendiház ama bizonyos töredéke kedveért rendezik a mulatságot!) A gyűlés előkészítésére egyháziakból és világiakból álló vegrehabított bizottság szervezték.

Társasvacsora és táncmulatság. A zombori polgári kaszinó egylet 1893. évi augusztus hó 20-án társasvacsorával egybekötött táncmulatságot rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja. A társasvacsora kezdete esti 8 órakor. Belépti díj 1 ft 50 kr. A belépti díj tájékoztató és a rendezés sikere céljából csupán 1893. évi augusztus hó 19-ig adatnak ki az egyleti szolgá által.

Jókai-estély Bajmokon. A bajmoki fiatalság Jókai Mór tiszteletére 50 éves irói működésének megünneplése alkalmára a napokban érdekes estélyt rendezett. Az est programja a Hymnus éneklésével kezdődött. Utána a Révész Hugó által írt „Prolog”-ot szavazta Schosberger Elvira, majd Domanownak „Két nő egy férfi ellen” c. egy felvonásos vígjátéka került színre, melyben Clarisse szerepét Schosberger Olga és Eugenia szerepét Veréb Kornélia k. a., Martinet szerepét Ehenreich Dezső adták. A szindarab végeztével Jókainak Ehenreich Dezső olvasta fel Révész Ottó. „Kit tetszik keresni?” c. művét olvasta fel Révész Ottó. Révész Hugó szavazta Jókai Mórnak „A munkácsi rab imája” című művét. Ezután Bayard „Az első férfi” című vígjátéka került színre, melyben Blanchettet Révész Hugó, Arséniet Schosberger Elvira, Vikort Ehenreich Dezső, Juliettet Schosberger Olga és Bonin szerepét Révész Ottó adták elő. A szereplők itt is, mint az előbbi darabban is igen jól állották meg helyüket. A műsor befejezésére ismét az énekkar a „Szózat”-ot énekelte. A műsor befejezte után persze a cigány szerepe került színre, ki igen jól állotta meg helyét, amennyiben a jókedvű fiataliságot kora reggelig együtt tartotta.

Német rendőri „tapentat.” Ugy látszik a német rendőrség le akarja főzni a mi u. n. Mihászna Andrásainkat, vagy ha úgy tetszik András bácsiainkat, s meg akarja mutatni, hogy a „magy. kir. tapentat” csak kis Miska az övékéhez képest, legalább az alábbi eset arra enged következtetni. Jakobsits Viktor Lajos szabadkai születésű földink, ki a helybeli kereskedelmi iskolában végezte tanulmányait, s jelenleg mint egyetemi polgár világot látni járt, s egy év alatt bejárta majdnem egész Nyugat-Európát, visszafelé utaztatban Berlinbe érkezett, hol hosszabb ideig akart időzni. De itt utolérte a véget egy sarki rendőr személyében. Jakobsitsot ugyanis egy részeg ember bántalmazta, mire ő fölszólt egy rendőrt, hogy védje meg, s miután ezt nem tette, fejlejtéssel fenyegette. A rendőr e vakmerőségért, a rendőri tapentat ily megsértésért, segélykérését utcai botránynak deklarálta s Jakobsitsot a rendőrségre kísérte. Hiába hivatkozott itt szállásadóinjára, utlevélre, s egyetemi polgár mivoltára, mégis csak letartóztatták. 6 napig volt, mint a legveszedelmesebb gonosztevő, a fogságban, midőn végre egy Szabadkáról jött távirat segített rajta. Rokonaiknak ugyanis felírták, hogy ő, ki különben eddig majd mindennap irt levelet, most már majd egy hete, hogy nem ad magáról értesítést, utána sürgönyöztek, s e sürgöny megemeltette őt attól, hogy az aug. 2-ára kitűzött tárgyalásig kelljen fogságban maradnia, mert a sürgönyre azonnal, minden további kihaltatás nélkül, szabadon bocsátották. A mint Jakobsits írja, a lehető legrosszabbul bántak vele, negyvennyolc óráig semmit sem kapott enni, s utazás is csak valami lisztből és vízből álló pépémű eledelt, a milyenel a kis gyerekek sarkányait szokták megragasztani, a mely célra, mint írja, egyik rabtársa fel is használta, mert mindannyiuknak kell valamivel foglalkozniuk. Ezen esetből is látszik, hogy nem a mi rendőrségünk kizárólagos privilégiuma, illetve szabadalma az óriási baklövéseket csinálni.

Telepítés Apatinba. Az apatini nagymennyiségű erdőirtványok is be fognak népesülni. Mint ugyanis értesítünk, a kormány a túltömött békésmegyei Orosháza községből szándékozik telepéseket hozni Apatinba s általuk az erdőirtványokon egy új község alapját megfektetni. A község 330 telepitett családra van tervezve. Egyelőre csak orosházai és pedig ágost. evang. vallású lakosok telepítenek, olyanok, kik némi vagyont is vihetnek új lakóhelyükre. Minden települő 800 négyzetű föld birtokot és 12 kataszteri hold szántóföldet kap. A birtok megváltása 100 ft, a külsőség 200 ft-ral adatik át förtésztésre. Orosházán a kitelepítés eszméje jól fogadtatott, mert Magyarország legnagyobb faluja kétszáztelepült tul van lakva. Föltéve azonban, hogy Orosházán nem jelentkeznék elég települő az új délvidéki telepítvényes községbe, Csabáról is vesznek föl jelentkezőket s e tekintetben már az előjegyzések az előjárásnak előt folynak is.

Mindig csak az ismeretlen tettesek. Mindig csak rólok szól a nóta különböző variációban: „Az ismeretlen tetteseket a rendőrség kutatja”, vagy éppen: „Az ismeretlen tetteseket még nem sikerült ki-

nyomozni”, vagy a legjobb esetben: „A rendőrség már nyomom van”. Nem akarunk senkit sem utatni a számonnyomon van”. Nem akarunk felsorolásával, mert hisz száz szóznak talan variációinak felsorolásával, mert hisz száz szóznak is egy a vége, mégis mind csak oda lyukad ki, hogy lopás vagy más eféle bűntény történt, de tettest sehogy se lehet fogni hozzá. Ugyanezt mondhatjuk az alábbi esetben is. A mult hó 29-éről 30-ára következő éjjel Ujvidéken kirabolták Schosberger Flilip ékszerészüzletének kirakatát. A kár körülbelül 350 ft-ra becsülhető. Az ismeretlen tetteseket persze eddigelé még nem sikerült kinyomozni.

Halálozás. Özv. Berger Antalné 8 hónapos kis leánykaja, a nemrég elhunyt „Tóni bácsi” gyermeke halt meg e hó 2-án. Temetése tegnapi d. u. történt.

Cirkusz. Már napok óta olvassuk a falragaszokon különböző változatban: „Ma utolsó előadás”, „Ma visszavonhatatlanul utolsó előadás”, vagy: „Ma utolsó bucsuelőadás”, s a cirkusz még mindig fennáll, még mindig játszanak benne. Minden nap hirdeti a falragasz az utolsó előadást, s minden este kihirdeti egy bohóc, az utolsó kívánatra való tekintettel az utolsó előadást hogy a közönségnek valamilyen kilyukadt, hogy holnapra halasztták. Végre tegnapelőtt kilyukadt, hogy miért maradnak. Nagy hangon hirdette ugyanis a bohóc a birkózás előtt vagy után, már nem tudom biztosan a mikor: „Még maradunk, Salamonszkytól jönnek négyen.” Ember legyen, a ki ezen orakulumszerű szavakból megértse, hogy hát kik is jönnek, miért is jönnek, de hát miután cirkuszban nem szoktak pl. még csak recitátorok sem működni, — a mit én, már t. i. a recitátor mesterséget, mellékesen legyen mondva, a világon a legunalmasabbnak tartok — hát csak megnyugodtam abban, hogy ezek már bizonyára valami csepürágó köklerek, mert a cirkuszosok többi fajtája már mind képviselve van itt. Ezen lakonikus rövidségű jelentésről önkéntlenül is eszembe jut egy másik, a melyet szintén egy cirkuszos hirdett, s melyet csodaszzerű rejtelmességénél fogva igen érdekesnek tartok itt ezen alkalomból fölleleveníteni. Az az egyszeri cirkusz igazgató ugyanis csak azt hirdette falragaszain: „Ha lesz, nem lesz; ha nem lesz, lesz.” Tessék kérem ennek kitalálni az értelmét. Pedig ha két szóval megtoldjuk a jelentést, igen egyszerű lesz az értelme, t. i. ha lesz (eső), nem lesz (előadás); ha nem lesz (eső), lesz (előadás). Hanem ember legyen az, aki ezen kipótlás nélkül ezt a hirdetést megértette volna. A szerdai előadás után egy ember, a ki ezental nagyon meg fogja válogatni a rádást. S mindennek mi az oka? Mi más mint a cirkusz. Ugyanis szerdán este a programot többszörösen is megváltoztatták. Így történt, hogy Pavey asszony helyett is Paula kisasszony lépett fel. De mégis meggondolta magát az igazgató, s a nagyszámu közönségre való tekintettel mégis csak föllépette Pavey asszonyt. Itt következik aztán a rádást megutáltató katasztrófa. Ugyanis Pavey asszony lova, melyet már a bohóc vastag tréfái is megvadítottak, kiugrott a közönség közé, s egy Radoszavlyevits nevű fiatal embert egy kissé meg is taposott. Ez gondolom elég ok a rádás megköszönésére. Még csak a birkózásról akarok megemlékezni. Hát az bizony a legjobb fogás a közönség összecsisztására, az érdeklődés felkeltésére, hogy nem végzik be a birkózást. Mert igen jó okoskodás az, hogy a mint egy regénynek az ember elolvassa valamennyi folytatásait, úgy végig néz egy a maga nemében „mesteri és nem művészi” színvonalon álló birkózást is, minden folytatásában. De a tulságba vinni ezt sem szabad. Mert nincs arra eset sehol, hogy két estén való összeménet után egy atléta még földőz ne vágta volna ellenfelét, vagy viszont.

Helyiség változtatás. A zombori I. önszervező-egylet mint szövetekezett üzleti helyiségét f. évi augusztus hó 4-étől kezdve a Zrinjevi-utcában levő saját házába helyezte át. Erről az egylet tagjai tisztelettel értesítetnek.

A műasztalos. Tómits Jásáról van szó, a „Zasztava” volt szerkesztőjéről, aki pár év előtt dr. Dimitrievitset meggyilkolta. Mint most olvassuk, Tómits a váci fogházban felcsapott műasztalosnak. Egész nap szorgalmasan dolgozik s már néhány igen csinos butordarabot el is készített.

Leforrázta tejjel. Megrendítő szerencsétlenségről értesít bennünket mélykúti levelezőnk. Tesch János ottani lakos neje mult hó 31-én a reggeli elkészít-

tésével volt elfoglalva. Ott settenkedett az anyafürelmetlenül várta, hogy ő csészéjét. Az anya az asztalról a tűzhelyről éppen kis leánykát. Irtozatos az erős égési sebek kövmege is halt. — Az elhíjalmási járásbírósnak.

A szováltás vé. Lemler András cipész és okból összeszólkoztak, hogy szövelileg kapacit nem tudtak dölöre jutni, lyamodtak, s ökleikkel saját állításait helyessé használt. Lemler hát a forumhoz fordult; ugyan Lichtler életveszélyesen benmaradásához csak k-

Szélhámoság. M. zentai lakoshoz beal Mátyás, tópart-utca 23. sz. lábón levő s egy holdnyi n. nak, azt állítván, hogy Kopasz az nap délután gyönyörű buz — hosszú megvette és mivel az el a vételár azzonnal ki is fizaratóival kiment a rétre. Hanem ezt már valaki rakt. A tóparti diplomata kistilt aztán a dolog lény. Mátyás sem a tóparti 23. ház Barsi Mihály tulajdon semmiféle bérelt földje ne. nevű ember Zentán meg Kopasz M. gardát, városi ft erejéig alaposan becs 43 ft-ral szegényebb s egy azzal a tapasztalattal t. tanácsos száka kötött ma

Vizsgálat a nő. Albin gróf közoktatástiglyi az összes tanfelügyelőség női kézimunkalátból való A rendelet szerint minden osztályra tantervileg megskat bemutatni. Hogy az o vajjon a bemutatott darab készítette-e, szűkséggel megmegfelelő kérdésekkel megkialat egyes részleteinek el

Városi

Hirdetmény. Zom részéről közhírre tétetik, képező, a városháza alatt te Pál — most Stojkov Luk bolthelyiség 1893. évi nove 31-ig terjedő időre folyó reggeli 9 órakor a városhá arverés urján bérbeadattí hó 31-én. A tanács.

Az állatvásár üg. leirat, mely az állatvásár te törv. hatósági bizottsági hat közgyűlésen olvasták föl a tudomásul vette. E szerint város szélére, a vármegyehálaktanyák háta mögé. A vel közvetlen hátamögött 365 törvényhatósági bizottság a a főpratoronyal levő sár; ez a gödör a sztapar és a gödör tulsó oldalán a közötti területre helyeztetik vásár. Közvetlenül a kis-ty gyűlés a helybeli szarvas

Egy nagy bádogdoboz paprikával.

A kétségbeesés erejével hatalmas mozdulattal úgy a paprikát, hogy rémületben

A nyulós kötel kényelt. Amint én a földre érte hullott le a szarvas is.

Ráugrottam a hátára és rajta a sikon keresztül Bata

A nap nyugvóban volt el a tájat.

A város határán egy de nak elvágott lába még minit pere alatt a kormányzónak t szögkilométernyi területen l

Gondo

Virtor Fa Szenevedéseinkben gond lyogva fogunk egyszer azok leszünk nyugtatva.

Jaj annak, ki a népet

Ki a szépért buzdulni mista soha.

Hányszor kacagunk, ha a könyveket!

Mily örömet vagyunk ha tudjuk is, hogy merőben

A tettetést hamarabb ár igaz érzést.

Szédületes gyors utazás volt. Körülbelül háromnegyed kilométernyi utat tettünk meg huszonöt másodperc alatt. (Mennyivel okosabb dolog lenne ezeket a pókokat használni lovak helyett!)

Ekkor láttam, micsoda rengeteg nagy pókháló közepe van gyök. Más helyzetben talán valami rendkívül szép természeti ritkaság gyanánt szemléltet volna. Most azonban úgy tűnt föl nekem, mintha valami új rendszerű börtönben volnék, amelynek rostélyzata nemcsak áttörhetetlen, de megmászhatalan is.

A pók eldobott. A háló sokáig rengett alattam. Nem tudtam, mi a szándéka velem: holnapra akar-e eltenni, vagy más áldozatra is akadt.

Nem: a pók csupán a hálóját erősítette meg egy pálmaderek mellett.

Amennyire a kötelek engedték, fölemeltem a fejemet.

Körülöttem sötét tömegek fektüdtek. Csakhamar fölismertem egy ruocerust, néhány majmot, mókust, őzet s nem csekély meglepetésemre három összekutyorodott emberi csontvázat is.

Parafasikak volt a fejtükön, Bäckeker a kezükben s az oldaluk mellett puská.

Ezek voltak az angolok.

Bágyadtan hajtottam vissza a fejemet.

Nekem is parafasikakom volt.

Az óriási szörnyeteg visszatért. Egyenesen fölöttem állott meg. Csamcsogott, fújt. Amint a nap rásütött, nagy, sárga testén keresztülláttam.

Egy fiók orangután fektült benne, három kókuszdiót szorongatva a mellébe. Ezt egészen elnyelte a szörnyeteg. Lehet, hogy éhes volt.

Ugyanekkor azt is észrevettem, hogy a hátán egy akóshordó nagyságu pókcsikó ül. A szörnyeteg a szépnemhez tartozott.

Hirtelen megkapott két lábával és egyet fordított rajtam.

Talán épen ezért. Arcom most lefelé volt fordulva. A mélységbe néztem, ahol millió lepedőnagyságu levél zöldelt. — Oh, ha oda le lehetne ugrani!

Azonban megvoltam kötözve. Legalább is kétszázszor körültekertem rajtam a ragadós, kaucsukszerű kötelet. Ugyáltszik, a hátamon kezd meg az uszonát, — gondoltam és dicsértém a régiek esztét, akik elől-hátul olyan vaspáncélba voltak burkolva, hogy az orruk hegye sem látszott ki belőle.

Valami zsiibasztó érzés futott rajtam végig. Hidegláz volt-e, vagy melegáz, nem tudom. Tény az, hogy félni kezdtem.

Ekkor az a gondolat villant meg az agyamban, hogy kihuzom a karomat a kabátomból és így a zseb-késsel emeltem alattam a köteleket.

Ha ez sikerülne, lehullanék a mélybe és magammal ragadva az egyik, hozzám közel kutyorgó angol csontváznak a puskáját, úgy lőném pókténsasszonyt gyomrom, hogy elmenne a kedve amerikai szabad polgárt uszonáznai.

Bő angol zubbony volt rajtam. A karom valóban könnyen csuszkaált benne.

Lassan, óvatosan huztam vissza.

A bicskának a mellényem jobb zsebében kell lenni, — gondoltam. Ez épen utba esik. Csak addig belém ne faljon ez a szörnyeteg.

Már a kabátom könyökénél utazott csönés visszahuzódásában az öklöm, midőn a pók észrevett.

Villámgyorsan kapott hozzám és újra meghepergetett a ragadós kötelekben. Végül pedig odaerősített a hálónak egyik radiusához.

A kötelek egy szoroson fontak körül, hogy alig birtam lélekzeni. Különösen az a kis csomag nyomta a mellemet, a melyet tévedésből a borotválkozó tasakom helyett hoztam magammal.

S különösen az tett kétségbeesetté, hogy most távolabb estem az angoltól, a kinek a puskájára számítottam. Közelemben csupán egy őz fektült és egy öltözött összerongyolt ruha, amelyben európai huszáruniformist ismertem föl.

Az átkozott pók, már huszárt is evett!

A háló ismét megrendült.

Zsákmány akadt bele.

A pók gyors iramodással röppült el fölöttem.

Ekkor minden erőmet összeszedve huztam ki a kabátom újjából a karomat.

A kés ott volt a mellényem zsebében. Részkető ujjakkal nyitottam ki és lázas sietséggel vagdaltam le mellemről a köteleket. Egyed hagytam meg csupán a hátam közepén, hogy midőn a mélységbe vetem magamat, az némileg mérsékelje az esésemet. A pók rohanó alakja fölöttem már a távoli lombok között:

— Isten és szabadság! — kiáltottam és levettem magamat.

Röppülés volt ez több száz méternyi magasból.

A kötel leszakadt a hátamról és én a zöld, puha növényzetre hullottam.

Visszatekinttem.

A pók, mint egy sötét felleg sietve ereszkedett egy kötelén utánam.

Elbujni előle hiábavaló.

Védőeszközt kerestem.

Valami fényes tárgy csillant meg a lábaim alatt.

A huszár kardja volt.

Markomba ragadtam és izzó szemekkel tekintettem a sebesen felém ereszkedő szörnyeteg felé.

Az óriási pókháló a magasban, mint fényes körrostélyzat csillogott. Főnn egy vergődő szarvas. A fiók-pók dolgozott rajta, hogy körülfontja.

Azt hittem, úgy fog rácsapni, mint a sas.

Egyenesen föléle tartottam a kardomat. Hadd rohanjon bele.

Azonban a pók óvatos volt. Fölöttem alig két méternyre megállott, mintha elmélkednék.

Ezt a pillanatot használtam föl. A magasba ugorva gyomrának irányoztam a vágásomat.

A kard testbe ütökött és eltört a közepén.

A pók fájdalmas szisszenéssel ugrott vissza.

A potroha helyett az egyik lábát vágta el, amely kaszáva táncolt el a növényzet fölött a messzeségbe.

A pók dühös rohamot intézett ellenem.

Megkapott a derekamnál fogva és emelt. Vitt újra föl a magasba.

Ekkor más védelmi eszköz hiányában a mellemhez ragadt kis csomaghoz kaptam.

tésével volt elfoglalva. A két éves kis Mária nevű leánya ott settenkedett az anyja körül s ide-oda szaladgálva türelmetlenül várta, hogy a „mama” megtöltse már az ő csészéjét. Az anya azonban, valószínűleg vigyázatlan-ságból a tűzhelyről éppen levett forró tejjel leöntötte a kis leánykát. Irtozatos kinokat állott ki a kis teremtes az erős égési sebek következtében, s másnap, e hó 1-én meg is halt. — Az eljárásság az esetet feljelentette az almási járásbírósnak.

A szóváltás vége. A múlt hó 29-én Ujvidéken Lemler András cipész és Lichtler József ácslegény valami okból összeszóvalkóztak. Egyideig csak beérték azzal, hogy szóbelileg kapacitálgatták egymást, de miután így nem tudtak dűlőre jutni, erősebb argumentumokhoz folyamodtak, s ökleikkel igyekeztek egymást meggyőzni saját állításaik helyessége felől. De ez az érvelés sem használt. Lemler hát fogta magát, s még magasabb fórumhoz fordult; ugyanis kést rántott elő, s döféseivel Lichtlert életveszélyesen megsebesítette, úgy, hogy életbenmaradásához csak kevés remény van.

Szélhámoság. Aratás előtt pár nappal Kopasz M. zentai lakoshoz beállított egy ember s magát Gál Mátyás, tópart-utca 23. sz. a. lakosnak adta ki, a réten lábon levő s egy holdnyi buzáját eladásra kínálta Kopasz-nak, azt állítván, hogy rügtön pénzre van szüksége. Kopasz az nap délután ki is ment Gállal a rétre és a gyönyörű búzát — hosszas alkudozás után — 43 frtért megvette és mivel az eladónak a pénzre szüksége volt, a vételért azonnal ki is fizette. Néhány nap múlva Kopasz aratóival kiment a rétre, hogy a vett búzát levágassa. Hanem ezt már valaki le is vágta, sőt keresztetbe is rakta. A tóparti diplomáciai értekezés után természetesen kistült aztán a dolog lényege, azaz: hogy bizony Gál Mátyás sem a tóparti 23. sz. a. nem lakik, mert az a ház Barsi Mihály tulajdona, sem Gál Mátyásnak a réten semmiféle bérelt földje nem volt, végre hogy Gál Mátyás nevű ember Zentán még csak nem is létezik. Egy szóval: Kopasz M. gazdát, városi képviselőt egy impostor 43 frt erejéig alaposan becsapta. Így aztán Kopasz uram 43 frttal szegényebb s egy tapasztalattal gazdagabb lett, azzal a tapasztalattal t. i. hogy ismeretlen embertől nem tanácsos zsákba kötött malacot venni.

Vizsgálat a női kézimunkából. Csáky Albin gróf közoktatásiügyi miniszter rendeletet intézett az összes tanfelügyelőségekhez a magántanulóknak a női kézimunkából való kötelező vizsgálat tárgyában. A rendelet szerint minden magántanuló köteles az illető osztályra tantervileg megszabott és előírt munkadarabokat bemutatni. Hogy azonban megállapítható legyen, vajjon a bemutatott darabokat tényleg az illető tanuló készítette-e, szükséges, hogy a vizsgáló bizottság erről megfelelő kérdésekkel meggyőződést szerezzen s a munkálat egyes részleteinek elkészítését is megkövetelje.

Városi ügyek.

Hirdetmény. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező, a városháza alatt fekvő, — azelőtt Sztanimirovits Pál — most Sztajkov Luka által birt 11—12. számú bolthelyiség 1893. évi november 1-től 1896. évi október 31-ig terjedő időre folyó 1893. évi augusztus hó 7-én reggeli 9 órakor a városháza tanácsstermében nyilvános árverés urján bérebeadni fog. Zombor, 1893. évi július hó 31-én. A tanács.

Az állatvásár ügye. Megérkezett a miniszteri leirat, mely az állatvásár rendezésére vonatkozó régebbi törv. hatósági bizottsági határozatot jóváhagyja. A múlt közgyűlésen olvasták föl a leiratot s a közgyűlés azt tudomásul vette. E szerint az állatvásár kihelyeztetik a város szélére, a vármegyeház és a volt közöshadseregbeli laktanyák háta mögé. A volt „katonai laktanya” (kórház) közvetlen hátmögött 3652 □ öl területen tervezte a törvényhatósági bizottság a sertésvásárt, mögötte egészen a löpor toronynál levő gödörig (9000 □ öl) a lóvásárt; ez a gödör a sztpári ut közelében áthidalatlik és a gödör tulsó oldalán a kis-temető és a sztpári ut közötti területre helyeztetik el a szarvasmarha- és juh-vásárt. Közvetlenül a kis-temető mellé tervezte a közgyűlés a helybeli szarvasmarhavásárt (4000 □ öl),

Egy nagy bádogdoboz volt, tele jófajta szegedi paprikával.

A kétségbeesés erejével téptem le a födelét és néhány hatalmas mozdulattal egy a zemei közé bintettem a paprikát, hogy rémületében egyszerre elbocsátott.

A nyúlós kötélt kényelmesen bocsátott újra vissza. Amint én a földre értem, ugyanabban a pillanatban hullott le a szarvas is.

Rángrottam a hátára és szélesebbé vágtattam rajta a sikon keresztül Batávia felé.

A nap nyugvóban volt. Vörös fénytengerrel öntötte el a tájat.

A város határán egy dombról visszaneztem. A póknak elvágott lába még mindig örülten dolgozott: néhány perc alatt a kormányzóznak rizstermését több száz négyszögkilométernyi területen lekaszálta.

Gárdonyi G.

Gondolatok.

Virtér Ferencről.

Szenvedéseinkben gondoljunk arra, minő mosolygva fogunk egyszer azokra visszaemlékezni — és megleszünk nyugtatva.

Jaj annak, ki a népet nyíltan korholja!

Ki a szépért buzdulni tud, az nem lesz pesszimista soha.

Hányszor kacagunk, hogy elfojtsuk szemünkben a könyveket!

Mily örömet vagyunk hiszen elhinni a jót; még ha tudjuk is, hogy merőben hibetelen.

A tettetést hamarabb árulja el az ember, mint az igaz érzést.

mellé a vidéki szarvasmarhavásárt (4000 □ öl), e mellé a sztpári ut felé a helybeli (4000 □ öl) és a vidéki juhvásárt (2000 □ öl). Minden egyes vásárrészlet (sertésvásár, lóvásár, helybeli-, vidéki szarvasmarha- és helybeli- vagy vidéki juhok vására) árokkal lesz egy-mástól elválasztva. — A miniszteri rendelet ezen a tervetelen némi változtatást tesz. Ugyanis közvetlenül a laktanya mögé tervezett sertésvásár szintén kihelyezendő a sorompón túl a juhvásár mellé. Ilyképp az állatvásár kérdése nagyjából el van intézve. Most a tanács utasított, hogy a vásár berendezésére tervet és költségvetést terjesszen be a törvényhatósági bizottságnak.

Bérbeadás. Zombor szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a most Róheim által faraktárnak használt a Ferenc-csatorna mellett fekvő 2¹⁵³³/₂₀₆₆ hold földrészlet 1893. évi november hó 1-től 6 évre 1893. évi augusztus 11-én d. e. 11 órakor nyilvános árverésen bérbé fog adatni.

A nyomdák és a bélyeg.

Az 1891 ik évben Szegeden tartott vidéki könyvnyomdászok kongresszusán, a többi között, a falragasz- és körlevél-bélyeg megszüntetése iránt is hozott határozat. Ezen kongresszusból kifolyólag memorandumot nyújtott át a magas kormány tagjainak egy küldöttség, mely a miniszterelnöknek, a keresk. és közlekedési és pénzügyminiszternek tiszeltelt.

A memorandumban foglalt kérelmek néhai Baross Gábor miniszter által nemcsak jogosultaknak nyilvánítottak, sőt részéről hathatós támogatásban is részesültek, valamint egyes minisztertanácsai is oda hatott, hogy rövid idő után annak öröndetes jeleit is láttuk, mert a m. kir. államvasutak nyomdai munkáinak decentralizációja egyedül neki köszönhető, melyekből egyes vidéki nyomdatulajdonosoknak sikerült tetemes részt szállításra elvállalni.

Másrészt pedig a közoktatásiügyi miniszter is bocsátott ki egy rendeletet, melynek értelmében utasították a reszortjához tartozó állami intézetek, hogy nyomtatványszükségeiket székhelyükön készíttessék.

A kedvező eredmény ilyen gyors nyilvánulása a legjobb reményekkel töltött el minket, arra nézve, hogy a közgazgatási és törvényszéki munkák decentralizációja is fogja követni a fentebbi kezdeményezést, ugyisint a pénzügyminiszter részéről, a súlyos zsbasztó teher levétele, mely egyáltalán a nyomdászokat sújtja, mindaddig, míg a bélyegtervezési módosítva nem lesz.

Ezt különben nem csak a mi érdekünk kívánja egyedül, hanem nagyrészt az ipar- és kereskedelem érdekében előmozdítása szempontjából vált immár szükségessé, hogy ezen csak egyedül Magyarországon, az ötvenes évek óta fennálló és ezen korszakra emlékeztető intézmény végre megszüntessék.

Ezen intézmény rég megszűnt volna már, ha ama körök, melyek évek óta dolgoznak az ipar- és kereskedelem fejlesztésén, észreveszik azt, hogy a nyomtatványbélyeg mennyire korlátozza az iparost, a kereskedőt, mikor árúinak nagyobb vevőkört teremtesére a hirdetényt kell igénybe vennie. Nem vették észre, hogy a drága bélyegdíj megakasztja az iparos és kereskedő szabad mozgását és ennek folytán forgalmát nem fokozhatja arányban az évről-évre gyarapodó adójához képest.

Szembe öltik tehát, hogy ha a körözvény, falragasz- és a hírlaphirdetmény-bélyeg megszűnnek, a nagyobb forgalommal, mely bizton bekövetkeznék ekkor, ugy a nyomdász, — mint az iparos és kereskedő adóképesége tetemesen fokozódna, s ezen az uton mindenesetre kárpótolva lenne a kincstár ama 60—80 ezer forintnyi jövedelemért, mely a falragasz- és körözvénybélyeg után évente befoly.

Alig rug többre ezen kincstári jövedelem, még akkor sem, ha a bélyegátalány befizetéseket is hozzácsatoljuk.

Ezt egyszerűen statisztikai adattal megvilágíthatjuk. — Magyarországon van mintegy 500 könyvnyomda, ha mindegyike évente — a legnagyobb maximumot véve alapul — 200 forintnyi bélyeget fogyaszt, — bár ennyit csak nagyon kevés nyomda fogyaszt — összesen száz-ezer forintot tesz. Azonban ezen feltevés nem állhat meg, mert tudjuk, hogy az 500 nyomda közül legalább 25% nem is készít falragaszt, mert erre berendezve sincs; marad tehát mintegy 400, ebből is, mint említők, sok nem fogyaszt még 100 frt ára bélyeget sem, s így mindjobban apasztani lehetne a fenti számokat.

Ha ezen feltevések helyesek, pedig megközelítőleg helyesek, indokolt-e ezen káros intézmény további fenntartása, mely egyrészt egy egész iparágat nehezen sújt és keresetét gátolja, — eltekintve ama sok kellemetlenségtől, melynek minden nyomdatulajdonos kivan téve a pénzügyörökkel szemben, — másrészt pedig az ipar- és kereskedelemre közvetve bántólag hat.

Ha ezen érveket illető helyen fontolóra vennék, alig hisszük, hogy méltányos törekvéseink figyelembe nem vétetnének, mert ez által egy számottevő intelligens iparos-osztály boldogullatásának alapját teremtenék meg és közvetve rendkívül nagy előny biztosíthatnák az ipar- és kereskedelemnek. (A „Graphica” legújabb számából).

Felszámolás előtt.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium a Lugoson székelő m. kir. pénzügyigazgatóságához áthelyezett, és pedig a nekem kézbesített rendelvény szerint a szolgálat érdekében, az állam költségén. Ezen magas rendelkezésnek természetes következménye, hogy Zomborból távoznom kell.

Mint igazgatója a „Zombori fogyasztási egyesület” mint szövetezet“-nek, tehát egy nyilvános számadásra kötelezett vállalatnak, kötelességemnek tartom a reám bízott tisztemben való eljárásom eredményéről röviden bár, a következőkben számot adni:

1893. év július 31-én az egyesület vagyoni állapota ez volt:

Árukészlet leszállított árban 51 frt 41 kr.
A tagoknál kint levő követelések és pedig a befizetett üzletrészek leszámítása után 1126 frt 63 kr.
Pénztárkészlet 876 frt 65 kr.
Felszerelés, a mely 305 frt 76 krba került, csak 140 frt 67 krba van felvéve
Összesen 2195 frt 36 kr.

Teher:

Négy hitelező követelése 1981 frt 56 kr.

Mutatkozik tehát *vagyon* 213 frt 80 kr.

Az adóok névjegyzéke, az árúknak hitelbe lett eladása körül a hetes bizottság által tanusított óvatoss eljárás, a felszerelési tárgyak alacsony becslése és a július hó 19-én tartott közgyűlés által a felszámolás előkészítésére kiküldött négyes bizottság tagjaitól bizton elvárható sikeres eljárás, elég biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy a 213 frt 80 krban jelzett fölösleggel fogja az egyesület a novemberben megtartandó közgyűlésen a törvényszerű felszámolást elrendelni.

Nem bukkott meg tehát a zombori fogyasztási egyesület mint szövetezet, hanem tisztességgel vonul vissza azon térről, a melyet a hálátlanság foglalt el. Ez szolgáljon tudomásul azoknak, a kiket érdekel, — valamint azoknak is, a kik a calumniári audacter elvének hódolnak.

Távozásom alkalmából Zombor szabad kir. város nagyérdemű közönségének „Isten hozzád”-ot mondván, hálás köszönetemet nyilvánítom azért, mert kilenc éven keresztül kötelességem szívesen látott, a mely szíves látást én mindenkor nagyra becsültem és kiérdemelni törekedtem.

Zombor, 1893. évi augusztus hó 3-án.

Ribiczey Ádám s. k.,

a zombori fogyasztási egyesület mint szövetezet igazgatója.

Közgazdaság.

Selyemgubó-termelésünk. A szegszárdi országos selyemtenyésztő-felügyelőség részletes adatokat tesz közzé a most befejezett ideai selyemgubóbevételek eredményeiről. A kimutatásból kitűnik mindenekelőtt, hogy a selyemgubók beváltási ára a múlt évvel szemben jelentékenyen emelkedett, aminek oka részben abban keresendő, hogy a divat újabban a selyemkémek felé irányul, másrészt abban, hogy a gyárak a múlt évi termelést már teljesen felhasználták. Míg a múlt évben a gubók kilogrammját 90 krral váltották be, addig az idén egy kilóért 1 frt 20 krt állapítottak meg, úgy, hogy az országban remélhető mintegy 900,000 kilo gubóért a termelőket körülbelül 1,800,000 frtot, vagy a gyári és az előmunkálatok után kereset hozzászámításával, a selyemtenyésztéstől összesen két millió frtot fognak bevenni. Az árak ezen emelkedése annál sajnálatosabbnak tűnteti fel azt a körülményt, hogy a tenyésztést évről-évre jobban gátolja a szederfa-hiány. Az ideai kemény tél következtében az idősebb fák új hajtásai elfagytak, a késői tavaszi fagyok is késleltették a hajtásokat, úgy, hogy az idén a szederfák a rendszerl 25—30 százalékkal kevesebb lombot adtak. Ha látjuk, hogy a selyemtermelők száma az országban ennek dacára 15 ezerrel emelkedett a jelen évben, akkor kitűnik, mily sürgősen kellene valamit tennünk egy oly termelési ág érdekében, amely a szegényebb sorsú földmivelőknek épen aratás előtt, a legszűkebb időben nyújt szép keresetet. Az új mezőrendelési törvényből kétségkívül remélhető javulás ez irányban, a jelentés azonban kiemeli, hogy a községeknek egy saját érdekük, mint magasabb szempontokból is mindent meg kellene tenniük a szederfa-hiány megszüntetésére, mely ma egyedül gátolja a selyemtenyésztés kiterjedését az országban. Az országos selyemtenyésztési felügyelőség Szegszárdon már most előfoglalja előjegyzéseket egy magánosoktól, mint községektől a jövő évre szederfa-magok, valamint 2—3 éves szederfacsemetékre is.

Szerkesztői üzenetek.

Te e h n. Amennyiben megtehetjük, mindenkor szívesen tesszük; ily esetekben persze csak utánjárásal, puhaltólzással sikerül a válasz adatait beszerezni (most pl. azért kapja azt kiscé kő). Ine az adatok: a zombori artzi kut 1887-ben épült. Mélysége 246 méter; 383 méter melyre furtak már, de akkor rosszabb és kevesebb vizet adott a kut s így kénytelenek voltak tömés után visszamenni 246 méterre. A víz hőfoka 22° C. Most óránként 3333 liter vizet ad. A kut összes elő-állítási költségei: 35,000 frt. Azt hisszük, az önk kutja nem fog ennyibe kerülni.

L—e. Mennyi naivság a soraiban és milyen kedves naivság! Közlés végett küldi be azt a versikét, amelyiket a merész fiatal ember (diák, ugyebár?) egy róza kisérletében az ablakán behajított, és aztán megütözését fejezi ki ez eljárás fölött és kéri, hogy a szerkesztőség adjon tanácsot az iránt, hogy mikép védekezze ez „alkalmatlan” eljárás ellenében. Hát mi — kisasszony — első sorban sajnálatunkat fejezzük ki a fölött, hogy a verset nem adhatjuk közre, mert még kezdetleges ahhoz, hogy napvilágot lásson; másodsorban meg tanácsoljuk, hogy egyáltalán ne „ütözzék” meg a diák ur merészége fölött, hiszen ugy is tudjuk, hogy jól esik önknek is, mint minden lánynak, a különös figyelem eme merész nyilvánulása is. Ha pedig ezzel a tanáccsal megelégedve nem lenne, akkor forduljon a mamához, avagy tartsa csukva az ablakát. Ha nem álnév alatt fordult volna hozzánk, ugy riporterünk kiküldenénk megfigyelni, hogy csakugyan csukva van-e az ablaka; így azonban csak hisszük, hogy nem veszi igénybe ezen erőlyes intézkedést. Isten önnel kis kisasszony!

Sz. Zs. Melykut. Mint látja, felhasználtuk. Igen öröndünk igyekezetén s midőn arra kérjük, hogy a jövőben is sziveskedjék ben-nünket minden lapba való dologról értesíteni, fogadják az alkalomból is köszönetünket.

Naptár.

Augusztus.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
4 Pént.	Domonkos	Domokos	23 Fókasz vt.
5 Szom	Havi b.-a.	Ozvald	34 Krisztina sz.
6 Vas.	A 11 Ur sz.	A 10 Ur sz.	25 C 10 Anna
7 Hétfő	Kajetán hv.	Kajetán	26 Hermolaus
8 Kedd	Cirjék vt.	Cirjék	27 Pantaleon

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A bács-almási róm. kath. templom és papi lakáson szükségessé vált javítási munkálatok biztosítása céljából f. é. augusztus hó 7-ik napján reggeli 9 órakor ns. Siskovits Tamás kegyurasági elnök ur templomtéri házában Bács-Almásón nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Az árlejtezők kötelesek az előirányzott 4883 frt 18 krnyi összegnek 10%-át, azaz 488 frt 31 krt készpénzben, vagy értékpapírban az árlejtést megelőzőleg fentnevezett elnök urnál letenni, hova esetleg a zárt ajánlatok is ugyanazon biztosítókkal felszerelve beküldendők.

A részletes költségvetés és feltételek ugyanitt mindenkor betekinthetők.

2—2 A bács-almási kegyuraság.

2209. szám.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok községben megüresedett s évi 300 frt fizetéssel javadalmazott községi irnoki állás folyó évi augusztus hó 19-ik napján délelőtt 9 órakor fog választás utján betöltetni.

Felhívtnak pályázni kívánók, hogy a megyei törvényhatósági bizottság által 6/közgy. 1887. sz. a. alkotott szabályrendelet 9. §-ában előírt képe-
sítést igazoló okmányokkal felszerelendő kérvényüket a választást megelőző napig alulírottánl nyújtsák be.

Almásón, 1893. évi július hó 25-én.

DEÁK ZSIGMOND,
főszolgabíró.

3—2

A gombos-vajszkai ármentesítő és belvizszabályozó
társulat miniszteri biztosától.

154. szám.
M. B. 1893.

Árlejtési hirdetmény.

A gombos vajszkai ármentesítő és belvizszabályozó társulat alulírott miniszteri biztosra részéről ezennel köz-
hírré tétetik, hogy a nevezett társulat vajszkai szivattyu-
telepének létesítésénél szükséges aláb felsorolt munkák
biztosítására **folyó évi augusztus hó 7-ik nap-
jának (hétfőn) reggeli 9 óráját a gombosi
vasuti állomás indóházában kijelölt terem-
ben** zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytár-
gyalás fog tartatni.

Az egységesen biztosítandó munkák következők:

- A) Gép- és kazánház.
- B) Gépész és töltésőr lakása.
- C) Nyomócső alapozása.

Az előirányzati ár:

ad A)	5019 forint 89 kr.
ad B)	2474 " 40 "
ad C)	971 " 76 "

Összesen . 8466 forint 05 kr.

Letendő biztosíték 500 forint.

Elkészítendő határidő:

a) A cső-alap és gép-alapozás részére **folyó évi szeptember hó 1-éje.**

b) A többi épületek és munkák részére pedig **folyó évi október hó 15-ik napja.**

A felsorolt munkákra vonatkozó ajánlatok, melyekben a vállalkozni kívánó neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, továbbá az ajánlott egységi és összes vállalati árak és pedig az utóbbiak ugy számok-
kal, mint betűkkel is kiírandók s a melyekhez a fentebb meghatározott biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő árkelet szerint elfogadható értékpapírokban okvetlenül csatolandó, — **folyó évi augusztus 6-ik napjának délutáni 5 órájáig** alulírott miniszteri biztosra címezve nyúj-
tandók be.

Az ajánlatok borítékára a szükséges feljegyzések megteendők, a kített határidőn túl beérkező, vagy a fenti kelleknek bármi tekintetben meg nem felelő ajánlatok, valamint utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalatra nyilvános szóbeli versenytárgyalás utján kívánnak pályázni, kötelesek az illető vállalatra névvel kikötött biztosítékot a szóbeli árlejtést megelőzőleg lefektetni, különben az árlejtésben részt nem vehetnek.

A szóbeli árlejtés megkezdése előtt az abban résztvevni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az irásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A letett biztosítékot a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 10%-ának megfelelőleg kiegészíteni tartozik.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok alulírott hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Zomborban, 1893. évi július 29-én.

Schmausz Endre,
alispán, mint miniszteri biztos.

2—2

Az idő pénz!

MINDEN

Az idő pénz!

jó háziasszony pénzt és időt takarít meg, ha a valódi

Dr. Linck-féle zsirluglisztel

mosat. — E cikk nem tartalmaz semminemű ártalmas anyagot és ennek dacára gyö-
nyörű szép, tiszta fehér mosást idéz elő, a nélkül, hogy a ruha színe vagy szövése a
legkisebb kárt is szenvedné és kárpótol szappant, szódát, hamuzsirt, vagy bármely
más hasonló gyártmányt.

A mosás a lehető legegyszerűbb 1/2 kgr. Dr. Linck-féle zsirluglisztet 50—60
liter forró vízben felolvasztunk és a ruhát 2—12 órán át — legcélszerűbb éjen át —
benn áztatjuk, és kézzel vagy géppel való rövid mosás után (igen szennyes helyeket e zsi-
ruglisztel külön bedörzsöljük) a képzeltet legszébb eredményt értük el.

Számos elismerő irat dicséri a valódi Dr. Linck-féle zsirlugliszt kiváló előnyeit.

Százaszor kifizeti magát az egyszeri használat.

Raktár Zomborban: **Weidinger S. és Zs.** uraknál. 3—2

Az idő pénz!

Főraktár Magyarország és mellék tarto-
mányai s a Balkán államok részére:
Laudauer Ignác és Fiaival, Budapesten.

Az idő pénz!

4783. szám.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegyébe kebelezt Kovil-Szent-
Iván községben lemondás folytán megüresült jegyzői ál-
lásra ezennel pályázatot nyitok, s felhívom mindazokat,
kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint az 1883. évi
L. t. c. értelmében felszerelt kérvényeiket s a magyar
hivatalos nyelven kívül a szerb és német nyelven való
képesítésüket igazoló bizonyítványukat hozzám **f. évi
augusztus hó 20-ának délelőtti 11 órájáig**
annál is inkább nyújtsák be, mert a később beérkező
kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A választás Kovil-Szent-Iván község helységébe
tanástermében augusztus hó 22-én délelőtti 9 órakor
fog megtartatni.

A jegyzői évi javadalmazás 600 forint készpénz,
szabad lakás és 18 kat. hold föld használatára, mely
ingatlan után az adót s egyenértékű illetéket a község
fizeti.

Kelt Titelen, 1893. évi július hó 25-én.

Vojnits István,
főszolgabíró.

3—2

4609. sz.
kig. 1893.

Árlejtési hirdetmény.

A vármegye tek. alispáni hivatalának f. évi 18578.
sz. alatt kelt rendelete alapján közhírré teszem, hogy
Vilova községében építeni engedélyezett iskola felépí-
tésére vonatkozó nyilvános árlejtés hivatalomnál **f. évi
augusztus hó 6-án** reggeli 10 órakor fog meg-
tartatni.

Az engedélyezett kikiáltási ár 3387 frt 77 kr. Az
árlejtésben résztvevők kötelesek az árlejtés kezdete előtt a
fenti összegnek 10% óvadékkal alulírt hivatalomnál letenni.
Zárt ajánlatok az árlejtés megkezdéséig, utóaján-
latok pedig egyáltalában nem fogadtnak el.

Az árlejtési feltételek és a műszaki okmányok
alulírt hivatalomnál a hivatalos órák alatt bármikor bete-
kinthetők.

Kelt Titelen, 1893. évi július hó 20-án.

Vojnits István,
főszolgabíró.

3—3

1016. sz.
kig. 1893.

Árlejtési hirdetmény.

A tek. megyei törvényhatósági bizottságnak 686.
számu határozatával Rác-Militics község jegyzői lakának
átalakítása 1395 frt 85 krral engedélyeztetvén, — ezen
átalakítási munkálatok biztosítására az árlejtés **f. évi
augusztus hó 10-ik napjának** d. e. 9 órája
tűztetik ki, mely árlejtésre vállalkozni szándékozók tisz-
telettel meghívtnak.

Az árlejtési feltételek és műszaki tervek, ugy a
költségvetési előirányzat a hivatalos órákban Rác-Militics
község jegyzői irodájában megtekinthetők.
Rác Militics, 1893. évi július hó 24-én.

Radoychich, **Becker Károly,**
3—3 jegyző. bíró.

7219. sz.
kig. 1893.

PÁLYÁZAT.

Prigl-Szent-Iván községében üresedésbe jött
s évi 360 forint készpénzfizetéssel javadalmazott
végrehajtói állásra pályázat nyitattik.

Pályázók kellően felszerelt kérvényeiket **f.
évi augusztus hó 10-ig** ezen szolgabírósnál
nyújtsák be.

Apatinban, 1893. évi július hó 23-án.

Főszolgabíró szabadságon.
JEISEL HENRIK,
szolgabíró.

2—1

Zombor, Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Pályázat.

A mélykúti róm. kath. elemi népiskolánál üresedés-
ben levő két tanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadal-
mazásuk egyenkint: oszt. ért. 300 frt készpénz, 50 frt
lakpénz és 5 frt kertilletmény. A megválasztottnak
kötelességük az iskolaszék által kijelölendő osztályt
vezetni és az ismétlő iskolát külön díj nélkül tanítani.
A szabályszerűen felszerelt kérvények **folyó évi
augusztus 20-ig** a mélykúti róm. kath. iskolaszék-
hez beterjesztendők. Az állások szeptember hó 1-én
elfoglalandók.

Kelt Mélykúton, 1893. július 30-án.

2—2

Az iskolaszék.

6918. sz.
kig. 1893.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye zentai járásához tartozó
Mohol községben egy 400 frt fizetés és 30 frt uti
átalánnyal javadalmazott irnoki állás megüresedvén ennek
betöltésére pályázat nyitattik. Felhívtnak tehát mindazok
kik ezen állás elnyeréséért pályázni óhajtnak, hogy
kérvényüket Bács-Bodrogh megye hatósága által 1887.
évi 6. szám alatt alkotott szabályrendelet II. fejezet
9. §-a értelmében felszerelt alulírott szolgabíróshoz
folyó évi augusztus hó 20-ig nyújtsák be.
Zenta, 1893. július hó 25-én.

3—1

VOJNITS MATE,
szolgabíró.

Bor-eladás.

Kitünő halasi
fehér-, siller- és vörös-bor
kapható Hofmeister testvé-
reknél Halason, hektolite-
renként 12 frtól felfelé. 3—1

1263. szám.
tkvi 1893.

Árverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbírósnak mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy Augustinová Mária végrehaj-
tatónak Dumendzsis Mata végrehajtást szenvedő
elien 60 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehaj-
tási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági
kir. járásbírósnak) területén lévő, Bogván községében
fekvő, a bogváni 136. sz. betétben A. I. 173., 174.
r. sz. 51. ö. i. sz. alatt foglalt s Dumengyits Mata
névén álló ingatlanra 400 frt kikiáltási árban az ár-
verést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan
az **1893 évi augusztus hó 12-ik napján délután 3 órakor**
Bogván községében tartandó nyilvános árverés-
ben a megállapított kikiáltási áron alul is eladtnak fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan
becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX.
törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított
és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt
igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óva-
dék-képes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni,
avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a
bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről
kiállított szabályszerű elismerőnyilatkozatát.
Kelt Hódásághon, 1893. évi május hó 10-én.

A hódásági kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság.

XVI. évfoly

BLÓFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 k.

A lap szellemi re-
s illető küldeményel-
szerkesztőnek, anyagi
a laptulajdonosnak
dendők.

Egyes szám ára 10 k.

A nemze

n — Mintha csak
gyar nemzet megrontás-
volna uralma alá a mag-
ezek vezetőit, hirlapjait
velnek a közvélemény
egyezes érintetlen fent-
nemzet és a dinasztia kö-
tálására irányuló izgatás-
ugyan a magyar hiúság és
tésével csak zseberdekű
vezetői, tulajdonosai a ne-
men kívül hagyásával esa
hirdető szerzésével, csak
harácsolásával törődnek
gyar lapok legnagyobb r-
elemek körmei közé kerül-
a hátuk mögött levő párt-
s ellenmondása nélkül e-
lemtelen üzelmeket folyat-

Az egyik párt, mely
nak vallja magát, az 1860-
zeti aspirációk jelszavával
másik a szélsőből, az Au-
tetést a perszonális uniora-
kisebbsége kivételével, m-
élén még a perszonális u-
a „függetlenségi“ program

Mindenkinek, aki haz-
határozottabban kell küzde-
A Deák bölcsesége által
alapján Ausztria benső sz-
szág nagyhatalmi s ma m-
állással bir s csak mint il-
zet jövőjét, hegemóniáját s
ségeivel szemben, akik tel-
míg a kiegyezés nem bold-
nemzet közti viszony felhő-
ban Apponyi „nemzeti“ pr-
séknek forradalmi pronun-
sereggel keresve keresett
hatjuk már, hogy útöregi-
az oláh, a panszláv hida-
ártani vágyó fullánkjaít s
borult szemekkel a din-
gyarország s Ausztria köz-
tető boldogságaink előhal-
sikerétől — gyászos sik-

A „BÁCSKA

Csupor Gy.

A palánkai gy. sz. p. 1
1893.

„Verőfényes Napok.“
Szép könyved szép tavasz-
Mikor ébred, virul, nap-
A mező, rét, erdő és liget
Mikor oldalolja legszebb
— A bimbó nyitlik —
Édes sejtéssel hallja a
Mikor felhő nem borítja
Mikor az egész természet
Napsugárral telt végtelen
S édeni varázsolja az
Arany ifjúság és édes sz-

De nem hónapos bor-
A szép, verőfényes napok
Nem hideg, fagyos hó tal-
A kinyílt, illatos virágok
Nem zúgó szelek, üvöltő
Dúltak ott, hol mezőt, er-
Most tavasz élti, most s-
Pompájában ragyog az é-
És — hol most a boldogs-
Hol lángoló szerelem bá-
Tündéri paradicsomot tar-
Határtalan bábujjal tele-

*) Csupor egy kötetének a cím-